

Bruxelles, den 3.10.2024
COM(2024) 385 final

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

om gennemførelsen og håndhævelsen af EU's handelspolitik

{SWD(2024) 386 final}

INDHOLDSFORTEGNELSE

I.	INDLEDNING	2
I.1	Resumé	2
I.2	Rapportens indhold	6
II.	FULD UDNYTTELSE AF EU'S BILATERALE HANDELSAFTALER	7
II.1	Handel med præferencepartnere – vigtigste udvikling i 2023.....	7
II.2	Fremme af gennemførelsen af EU's bilaterale handelsaftaler	12
III.	STØTTE TIL SMÅ OG MELLEMLØSE VIRKSOMHEDER TIL AT FINDE FODFÆSTE I DEN GLOBALE HANDEL	19
IV.	FJERNELSE AF HINDRINGER OG LØSNINGER	22
IV.1	Status og tendenser i 2023.....	22
IV.2	Bilateral og multilateral håndhævelse af handelsforpligtelser: bilæggelse af tvister	29
IV.3	Det fælles kontaktpunkt.....	31

I. Indledning

I.1 Resumé¹

Denne rapport sætter skarpt fokus på **værdien af EU's stærke netværk af handelsaftaler**. Ved udgangen af 2023 havde EU 42 præferencehandelsaftaler med 74 partnere² til en værdi af 2,3 billioner EUR, svarende til 45,8 % af EU's samlede udenrigshandel. Aftalerne åbner fortsat markeder for EU's virksomheder, navnlig de 680 000 eksporterende små og mellemstore virksomheder (SMV'er), og hjælper dem med at få adgang til vækstmarkeder, samtidig med at de kan forlade sig på et stabilt og mere forudsigeligt regelsæt.

EU's handelsaftaler støtter velstand og vækst og hjælper EU's virksomheder i konkurrencen med tredjelande, der oplever hurtig fremgang. For eksempel har EU's andel af importen i *Asia*⁴ (dvs. frihandelsaftalepartnere (FTA-partnere) Japan, Sydkorea, Vietnam og Singapore) ligget stabilt på omkring 9-10 % mellem 2008 og 2022. Derimod er EU's andel af importen i lande uden for EU's frihandelsaftaler i regionen faldet fra 9,6 % i 2008 til 6,5 % i 2022. I *Afrika syd for Sahara* har EU været i stand til at bevare sin andel på ca. 20 % af den samlede import hos partnere i økonomiske partnerskabsaftaler (ØPA'er) i løbet af de seneste ti år (dvs. siden ØPA'erne trådte i kraft). Derimod er EU's andel af importen for ikke-ØPA-lande faldet med 3 % i samme periode, hvilket placerer EU på en andenplads efter Kina. I *Latinamerika* har EU tabt markedsandele i de seneste 25 år, men frihandelsaftalerne har klart afbødet denne tendens. EU's andel af FTA-partnernes import i regionen er faldet fra 10 % til 8 %, mens der har været et meget kraftigere fald (dvs. fra 35 % til 18 %) for ikke-FTA-partnere.

De **fire mest moderne EU-handelsaftaler** (ud over aftalen med Det Forenede Kongerige³), der var gældende i 2023 (dvs. dem med Sydkorea, Canada, Japan og Vietnam), har støttet EU's eksport år for år med en betydelig vækst i hele deres levetid for varer og tjenesteydelser og høje vækstrater i nogle af de største eksportsektorer:

- EU's eksport af varer til *Sydkorea* er steget med gennemsnitligt 7 % om året og med 127 % i hele perioden (2010-2023). Aftalen støtter eksporten i vigtige sektorer som f.eks. køretøjer, hvor EU's eksport er steget med 264 %. EU's eksport af tjenesteydelser er steget med 200 % mellem 2010 og 2022.

¹ De data, der er nævnt i denne rapport, er, medmindre andet er angivet, baseret på Kommissionens/GD TRADE's egne beregninger, som er baseret på Eurostat og Comtrade.

² Disse handelsaftaler er de 39 aftaler, der indgår i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene fra 2024 samt handelsaftalerne med Andorra, Færøerne og San Marino. Se kort over alle EU's handelsaftaler: <https://circabc.europa.eu/rest/download/0e05d6f3-64f5-4661-ae0c-aefb68094d19>.

³ Med hensyn til handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og Det Forenede Kongerige henvises der for nærmere oplysninger til den tredje gennemførelsesrapport, der blev offentliggjort den 21.3.2024, COM(2024) 127 final [Årsrapport om handels- og samarbejdsaftalen mellem EU og Det Forenede Kongerige 2023 – Europa-Kommissionen \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32024COM0127%20FIN).

- EU's eksport af varer til *Canada* er steget med gennemsnitligt 7 % om året og med 64 % i hele perioden (2016-2023). Aftalen støtter eksporten i vigtige sektorer såsom luftfart, hvor EU's eksport er steget med mere end 100 %. EU's eksport af tjenesteydelser er steget med 62 % mellem 2016 og 2022.
- EU's eksport af varer til *Japan* er steget med gennemsnitligt 2 % om året og med 11 % i hele perioden (2018-2023), mens eksporten af landbrugsfødevarer er steget med 26 %. Aftalen støtter eksporten i vigtige sektorer såsom elektriske maskiner, som har oplevet en vækst på 28 %. EU's eksport af tjenesteydelser er steget med 30 % mellem 2018 og 2022.
- EU's eksport af varer til *Vietnam* er steget med gennemsnitligt 1 % om året og med 3 % i hele perioden (2019-2023), mens eksporten af landbrugsfødevarer er steget med 17 %. Aftalen støtter eksporten i vigtige sektorer såsom f.eks. lægemidler, hvor EU's eksport er steget med 48 %. EU's eksport af tjenesteydelser er steget med 42 % mellem 2019 og 2022.

Handelsaftaler kan kun levere resultater, når partnerlandene overholder deres forpligtelser. For fire år siden, i starten af von der Leyen-Kommissionen, blev der oprettet en ny rolle som **øverste ansvarlig for håndhævelse af handelsaftaler (CTEO)**⁴ for at sikre, at effektiv implementering og håndhævelse af internationale handelsforpligtelser fortsat stod i centrum for Kommissionens indsats.

Det **fælles kontaktpunkt**, som udgør en kvikskranke, hvor man kan henvende sig med bekymringer vedrørende handel, har modtaget mere end 130 eksterne klager siden lanceringen i november 2020, i alt 28 alene i 2023. Det er blevet det centrale redskab til at identificere nye problemer, indsamle de nødvendige oplysninger og sikre opfølgning. I december 2023 offentliggjorde Kommissionen reviderede operationelle retningslinjer⁵ for det fælles kontaktpunkt sammen med forenkede onlineklageformularer og praktisk vejledning i, hvordan de udfyldes.

Der blev opnået konkrete resultater med hensyn til at **fjerne hindringer for markedsadgang**, da Kommissionen fortsatte med at samarbejde med partnerlande og arbejdede side om side med medlemsstater og EU's interessenter. I 2023 blev **41 hindringer for markedsadgang** helt eller delvist fjernet i **28 lande** (se nærmere detaljer afsnit II.2 B):

- Der blev f.eks. gjort fremskridt med hensyn til **symbolske sundheds- og plantesundhedsspørgsmål (SPS)**, navnlig med hensyn til regionalisering (*Japan, Sydkorea og Saudi-Arabien*) og i **højteknologiske sektorer**, som er relevante for den grønne omstilling (*vindkraft i Japan*).

⁴ Information om den øverste ansvarlige for håndhævelse af handelsaftalers rolle findes her: https://policy.trade.ec.europa.eu/enforcement-and-protection/chief-trade-enforcement-officer_en.

⁵ Reviderede operationelle retningslinjer for det fælles kontaktpunkt: [operational_guidelines.pdf \(europa.eu\)](#).

- Andre mere **klassiske typer af forhindringer** blev også håndteret med succes, f.eks. *Argentinas* mangeårige ordning med ikke-automatiske licenser og *Colombias* gebyrer for risikovurderinger af animalske og vegetabiliske produkter fra EU.
- Bestræbelserne på at øge EU's kapacitet til at **forhindre barrierer** fortsatte, hvilket for nylig bidrog til at løse byrdefulde standardiserings- og certificeringskrav i *Japan* og diskriminerende krav til offentlige indkøb i *Paraguay*.

Kommissionen fortsatte med at fokusere på **gennemførelse af bestemmelserne om handel og bæredygtig udvikling**, som er medtaget i 12 af dens handelsaftaler for 2023 med 18 partnerlande. Regelmæssigt engagement i de institutionelle udvalg om handel og bæredygtig udvikling på grundlag af fælles prioriteter har skabt reelle fremskridt, idet partnerlandene ratificerede multilaterale konventioner og tog skridt til at styrke deres samarbejde med civilsamfundet og forbedre deres kapacitet til at håndhæve arbejds- og miljøstandarder (se konkrete eksempler i afsnit II.2 C nedenfor).

EU har også fortsat sit **samarbejde med handelspartnere** om emner af fælles interesse, der støttes af handelsaftalerne og -platformene, f.eks. dets *Grønne alliancer* med Japan og Canada eller dets grønne alliance med Sydkorea om klimaændringer, energi- og forsyningskædesikkerhed. I forhold til Canada blev der noteret gode fremskridt i gennemførelsen af CETA's henstilling om handel og køn baseret på en særlig arbejdsplan med udvekslinger og arrangementer, der har til formål at udveksle oplysninger om politikker, lovgivning og bedste praksis inden for en række spørgsmål, navnlig om udvikling af kønsrelevante standarder.

Med hensyn til teknisk samarbejde om handel og bæredygtig udvikling offentliggjorde Kommissionen i marts 2024 en **liste over samarbejdsaktiviteter aftalt med Peru for at sikre, at arbejdstagerrettighederne respekteres og opretholdes** i landet i overensstemmelse med seks prioriteter, der er fastlagt i fællesskab. Samarbejdsaktiviteterne vil blive gennemført i de kommende år og vil blive støttet af et omfattende teknisk og finansielt EU-program. **EU og Colombia er blevet enige om prioriterede områder** for at etablere et program for teknisk samarbejde.

I marts 2024 modtog det fælles kontaktpunkt endnu en formel klage over handel og social udvikling vedrørende arbejdstager- og miljørettigheder i Vietnam.

Som rapporten viser, spiller **civilsamfundsorganisationer** en vigtig rolle i gennemførelsen af handelsaftaler, navnlig handels- og bæredygtighedsbestemmelser. Den **nationale rådgivende gruppe**, der findes under de 12 handelsaftaler, øger vores forståelse både af situationen på stedet og af mulige måder at forbedre den på. Det fjerde møde i alle EU's nationale rådgivende grupper, der blev afholdt af Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg den 18. april 2024, samlede mere end 200 medlemmer af EU's nationale rådgivende grupper for at

udveksle synspunkter med højtstående tjenestemænd i Kommissionen og drage fordel af hinandens praktiske erfaringer.

Selv om EU ikke indledte nye handelstvister i 2023, indledte Kommissionen i juni 2024 en bilateral tvist mod **Algeriet** over restriktioner, der påvirker EU's eksport, og indledte en tvist i Verdenshandelsorganisationen (WTO) mod **Taiwan** om sidstnævntes anvendelse af kriterier vedrørende lokalt indhold i offshorevindenergiprojekter (DS625, *Taiwan – offshorevind*).

Kommissionen har også været aktiv i forhold til at **sikre effektive resultater i forbindelse med igangværende tvister**, som er faldet ud til EU's fordel inden for WTO-systemet. Hvis handelspartnere f.eks. lægger hindringer i vejen for bedømmelsesprocessen eller undlader at gennemføre panelrapporter, er Kommissionen parat til at bruge sine styrkede **autonome foranstaltninger** for at beskytte europæiske interesser.

- I 2023 tog Kommissionen det første skridt i retning af at anvende **håndhævelsesforordningen** mod *Indonesien*, efter at landet valgte at appellere panelets afgørelse til den ikke-fungerende WTO-appelinstans ("into the void") og derved hindre en retfærdig rettergang (se DS592; *Indonesien – eksportrestriktioner på nikkelmalm*). I december 2023 appellerede *Indien* panelets afgørelse i DS582 "into the void" (*Indien – told på IKT-produkter*). Denne afgørelse var til fordel for EU, da den bekræftede ulovligheden af Indiens toldsats på IKT-produkter.
- Den 31. maj 2024 iværksatte EU **overensstemmelsesprocedurer** mod *Colombia* i DS591 (*Colombia – frosne pommes frites*), efter at Colombia ikke havde efterkommet konklusionen fra den midlertidige ordning for appel og voldgift med flere parter (MPIA) fra december 2022. Konklusionerne var i Kommissionens favør og viste, at Colombias antidumpingforanstaltninger over for frosne pomfritter fra Belgien, Tyskland og Nederlandene var i strid med WTO-reglerne.
- Den 28. april 2023 iværksatte EU **overensstemmelsesprocedurer** mod *USA* i DS577 (*USA – modne oliven*) som reaktion på landets manglende overholdelse af WTO's afgørelse af 19. november 2021 for så vidt angår udligningstold på importen af modne oliven fra Spanien. Den 19. marts 2024 vedtog WTO's tvistbilægelsesorgan WTO's overholdelsespanels rapport, som bekræftede EU's påstand om, at USA ikke fuldt ud har efterlevet WTO's afgørelse.

Handelsaftaler kan kun være fuldt ud effektive, hvis interessenterne er bevidste om deres fordele. Kommissionen har derfor fortsat sine bestræbelser **på at fremme fordelene ved handelsaftaler**, navnlig dem, der trådte i kraft i 2024, nemlig frihandelsaftalen mellem EU og New Zealand (som har været gældende siden den 1. maj) og ØPA'en mellem EU og Kenya (som har været gældende siden den 1. juli), men også den moderniserede aftale mellem EU og Chile, der forventes at træde i kraft i begyndelsen af 2025. Dette sker i tæt samarbejde med medlemsstaterne og virksomhederne med fokus på SMV'er. Kommissionens vigtigste portal for handel, **Access2Markets**, er fortsat i centrum for disse bestræbelser. Portalen har haft over

otte millioner besøgende, siden den blev lanceret i oktober 2020, og mere end 11 000 SMV'er er blevet uddannet i at bruge den. Markedsadgangsdagens arrangementer i en række medlemsstater har vist sig at være en vigtig mulighed for den øverste ansvarlige for håndhævelse af handelsaftaler og højtstående embedsmænd i Kommissionen for at øge bevidstheden om EU's handelsaftaler og mødes med små virksomheder fra en række regioner og sektorer.

Samarbejde med medlemsstaterne om gennemførelse og håndhævelse og om, hvordan det fælles arbejde kan forbedres, er blevet et tilbagevendende emne for drøftelser på teknisk og politisk plan. Dette omfatter forbedring af arbejdsmetoderne for EU-delegationerne og medlemsstaternes handelsrådgivere, der arbejder sammen i udlandet, f.eks. når de overvåger den lovgivningsmæssige udvikling i værtslandet. Kommissionen er i øjeblikket ved at teste nye værktøjer til at støtte bedre informationsstrømme og sikre, at både EU's og medlemsstaternes embedsmænd har en klar idé om, hvad de kan forvente af hinanden. Handelspolitikudvalget ⁶ drøfter regelmæssigt status for EU's gennemførelses- og håndhævelsesdagsorden, anvendte strategier og fastsættelse af prioriteter.

I.2 Rapportens indhold

Dette er den fjerde konsoliderede **årsrapport** ⁷ om gennemførelse og håndhævelse af handelsforpligtelser, der er omfattet af bilaterale præferencehandelsaftaler og WTO. Den giver et overblik over de vigtigste aktiviteter og resultater, der i 2023 og de første måneder af 2024 blev styret af Kommissionens øverste ansvarlige for håndhævelse af handelsaftaler.

Det **ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene**⁸ indeholder yderligere oplysninger, der supplerer afsnit II.2 i rapporten om 39 af EU's vigtigste bilaterale præferenceaftaler.

Kommissionens websted ⁹ indeholder supplerende oplysninger til denne rapport om: i) udviklingen i EU's handel med præferencepartnere i 2023, ii) anvendelsen af toldpræferencer for EU's eksport og import pr. præferencehandelspartner, både for EU og medlemsstaterne, og iii) udnyttelsesgraden for toldkontingenter.

Selv om rapporten fokuserer på gennemførelse og håndhævelse i henhold til handelsaftaler, bør den også ses i bredere sammenhæng med økonomisk sikkerhed og håndhævelsesaktiviteter på bestemte områder, **som Kommissionen rapporterer særskilt om, nemlig:**

⁶ <https://www.consilium.europa.eu/en/council-eu/preparatory-bodies/trade-policy-committee/>.

⁷ Den tredje rapport blev offentliggjort den 15. november 2023 og findes her: [Register over Kommissionens dokumenter — COM\(2023\) 740 \(europa.eu\)](#).

⁸ Arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene: Individual Information Sheets on the Implementation of EU Trade Agreements; SWD(2024) 386: [Contact support \(europa.eu\)](#)

⁹ Kommissionen/GD TRADE, gennemførelse og håndhævelse, side: [Gennemførelse og håndhævelse af EU's handelsaftaler – Europa-Kommissionen \(europa.eu\)](#).

- anvendelse af **handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter** (mod dumpingimport og subsidieret import samt beskyttelsesforanstaltninger) er omfattet af Kommissionens årlige rapporter om handelsbeskyttelse¹⁰
- overvågning og bekæmpelse af varemærkeforfalskning, piratkopiering og andre krænkelse af **intellektuelle ejendomsrettigheder** (IPR), der er omfattet af Kommissionens skiftende halvårslige publikationer¹¹ i rapporten om intellektuelle ejendomsrettigheder og rapporten om piratkopiering¹²
- **screeningsmekanismen for udenlandske direkte investeringer og eksportkontrol med produkter med dobbelt anvendelse**, som udgør EU's strategiske kontrol med handel og investeringer på sikkerhedsområdet, og som er omfattet af Kommissionens årlige rapporter om screening af udenlandske direkte investeringer¹³ og om forordningen om eksportkontrol (EU) 2021/821¹⁴
- anvendelsen af **EU's generelle toldpræferenceordning** (GSP)¹⁵, der er omfattet af Kommissionens GSP-rapporter.

Desuden skal der udarbejdes særskilte årsrapporter om anvendelsen af **forordningen om udenlandske subsidier**¹⁶ og **det internationale instrument for offentlige udbud**¹⁷.

II. Fuld udnyttelse af EU's bilaterale handelsaftaler

II.1 Handel med præferencepartnere – vigtigste udvikling i 2023

EU's handelsaftaler letter den europæiske handel med varer og tjenesteydelser

¹⁰ Kommissionens 42. rapport om handelsbeskyttelse, [Register over Kommissionens dokumenter — COM\(2024\) 413 \(europa.eu\)](#), [register over Kommissionens dokumenter — SWD \(2024\) 221 \(europa.eu\)](#).

¹¹ Den seneste rapport om beskyttelse og håndhævelse af intellektuelle ejendomsrettigheder i tredjelande blev offentliggjort den 17. maj 2023 og findes her: https://policy.trade.ec.europa.eu/news/commission-releases-its-report-intellectual-property-rights-third-countries-2023-05-17_en.

¹² Den seneste rapport om varemærkeforfalskning og piratkopiering blev offentliggjort den 1. december 2022 og findes her: https://policy.trade.ec.europa.eu/news/commission-publishes-latest-counterfeit-and-piracy-watch-list-2022-12-01_en.

¹³ Tredje årsrapport om screening af udenlandske direkte investeringer i Unionen og arbejdsdokument af 19. oktober 2023: [https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM\(2023\)590&lang=da](https://ec.europa.eu/transparency/documents-register/detail?ref=COM(2023)590&lang=da).

¹⁴ Statistical update on dual-use export control of 19 October 2023 (SWD(2023) 341 final): <https://circabc.europa.eu/ui/group/654251c7-f897-4098-afc3-6eb39477797e/library/d45b2bfc-7029-412a-aa1e-b59ac87433f8/details>

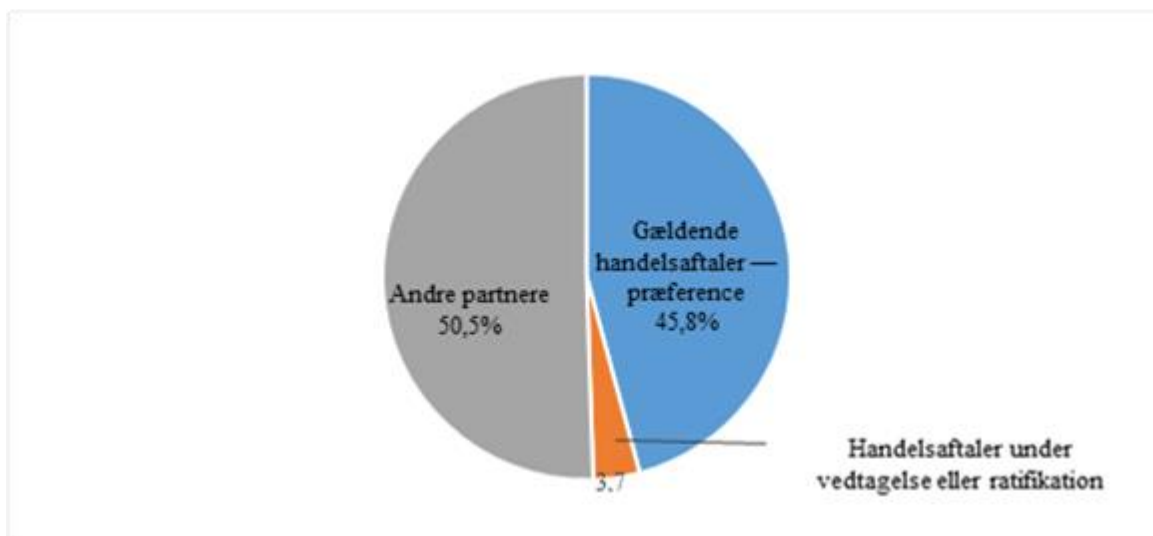
¹⁵ Den seneste rapport om anvendelsen af GSP-forordningen: JOIN(2023) 34. [Register over Kommissionens dokumenter — JOIN\(2023\) 34 \(europa.eu\)](#).

¹⁶ Se EUT L 330 af 23. december 2022, artikel 52 (den første rapport skal foreligge i 2026), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R2560>.

¹⁷ Se EUT L 173 af 30. juni 2022, artikel 13 (første rapport skal foreligge i 2025), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32022R1031>.

Ved udgangen af 2023 havde EU indgået 42 præferencehandelsaftaler med 74 præferencepartnere svarende til 45,8 % af EU's samlede udenrigshandel. Med tilføjelsen af aftaler, der i 2023 endnu ikke var vedtaget eller ratificeret (3,7 %) ¹⁸, vil andelen af EU's præferencehandel stige til næsten 50 %.

Figur 1: EU's udenrigshandel (2023)

Kilde: Eurostat Comext.

EU's største præferencepartnere var fortsat Det Forenede Kongerige (22,1 % af EU's handel med præferencepartnere), efterfulgt af Schweiz (14,1 %), Tyrkiet (8,9 %), Norge (7,8 %) og Japan (5,8 %). Tilsammen tegnede disse fem partnere sig for næsten 60 % af EU's præferencehandel i 2023.

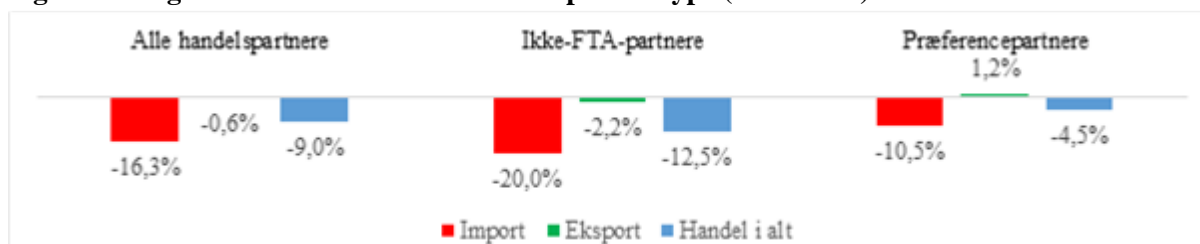
I 2023 faldt EU's samlede handel i værdi med 9,0 % (-16,3 % for import og -0,6 % for eksport). Dette skyldtes en kombination af faktorer. For det første faldt priserne på energi og råmaterialer i 2023 efter det rekordhøje niveau i 2022. Efterspørgslen efter forbrugsgoder oplevede desuden en tilbagegang i udsigterne efter pandemien, og virksomhedernes investeringsudgifter blev holdt tilbage på grund af stramme finansieringsforhold. Endelig har stigende handelsforvridninger og geoøkonomisk fragmentering påvirket niveauet for den

¹⁸ Ud over Mercosurpartnerne (Argentina, Brasilien, Paraguay og Uruguay) var disse i 2023: New Zealand, Kenya, Benin, Burkina Faso, Burundi, Kap Verde, Gambia, Guinea, Guinea-Bissau, Haiti, Den Kirgisiske Republik, Liberia, Mali, Mauretania, Niger, Nigeria, Rwanda, Senegal, Sierra Leone, Tanzania, Togo, Uganda og Usbekistan: https://policy.trade.ec.europa.eu/eu-trade-relationships-country-and-region/negotiations-and-agreements_en. Frihandelsaftalen med New Zealand trådte i kraft den 1. maj 2024, og den økonomiske partnerskabsaftale med Kenya trådte i kraft den 1. juli.

globale handel, og det gør de fortsat. Dog faldt EU's handel med præferencepartnere ikke så kraftigt (-4,5 % i værdi mellem 2022 og 2023) som handelen med ikkepræferentielle partnere (-12,5 %).

Som vist i figur 2 nedenfor faldt den årlige handel med præferencepartnere med 4,5 % i rapporteringsperioden, hvilket er mindre end handelen med alle partnere og partnere uden for frihandelsaftaler, som faldt med henholdsvis 9 % og 12,5 %. Eksporten til præferencepartnere steg med 1,2 %, mens eksporten til alle partnere og partnere uden for frihandelsaftaler faldt med henholdsvis 0,6 % og 2,2 %.

Figur 2: Årlig vækst i EU's varehandel efter partnertype (2022-2023)

Kilde: Eurostat Comext.

EU's handelsaftaler bidrager til at styrke EU's position som den største eksportør af landbrugsfødevarer

EU's brede netværk af handelsaftaler bidrager fortsat til gode resultater for EU's eksport af landbrugsfødevarer.

Mellem 2022 og 2023 steg **eksporten af landbrugsfødevarer** til præferencepartnere med 2,3 %, mens eksporten af EU-landbrugsfødevarer til partnere uden for frihandelsaftalen faldt med 3,5 %.

Det Forenede Kongerige var fortsat langt den største destination for EU's eksport af landbrugsfødevarer blandt præferencepartnere og samlet set og tegnede sig for over en femtedel (22 %) af EU's samlede eksport. For andet år i træk var Det Forenede Kongerige i 2023 også den destination, hvor EU's eksport oplevede den største vækst i absolutte tal (dvs. +3,4 mia. EUR i værdi eller +7 %), mens den største stigning i relative tal blev registreret for Ukraine (+18 %) og Tyrkiet (+16 %). USA var stadig den andenstørste eksportdestination for EU's landbrugsfødevarer samlet set (12 %) efter Det Forenede Kongerige, efterfulgt af Kina (6 %) og Schweiz (5 %).

EU's eksport af landbrugsfødevarer til **Canada** steg med 1,3 mia. EUR (+40 %) mellem 2017 og 2023, eksporten til Japan steg med 1,6 mia. EUR (+25 %) i forhold til 2019, og eksporten til Vietnam steg med over 300 mio. EUR (+33 %) i forhold til 2020.

Der ses også en positiv udvikling på **importsiden**. EU's import af landbrugsfødevarer fra Det Forenede Kongerige (det største kildemarked) har genoprettet sig, efterhånden som britiske forhandlere har vænnet sig til den plante- og dyresundhedskontrol (SPS), som EU har indført i januar 2021, herunder af sendinger af landbrugsfødevarer. Ukraine bekræftede på ny sin

position som den tredjestørste kilde til EU's import af landbrugsfødevarer og den næststørste blandt præferencepartnere (med 7 % af importen), selv om importværdien faldt med 10,3 % i forhold til 2022, hovedsagelig på grund af faldet i priserne på korn og oliefrø.

I 2023 overvågede Kommissionen igen importen til EU af visse industriprodukter og landbrugsfødevarer.

*Som krævet i forordning (EU) nr. 511/2011¹² overvågede Kommissionen **Sydkoreas import af centrale bildele og elektronik** fra landets vigtigste leverandører uden for EU. Sydkoreas import af to typer centrale bildele steg betydeligt i 2023 i forhold til 2022, nærmere bestemt importen af benzinførbrændingsmotorer (+225,1 %, hovedsagelig fra Mexico) og lithium-ion-batterier (+48,6 %, hovedsagelig fra Kina). Der kunne imidlertid ikke etableres nogen forbindelse mellem toldgodtgørelsen i henhold til frihandelsaftalen mellem EU og Sydkorea og stigningen i EU's import af biler med benzinførbrændingsmotor (10 %) og elbiler (75 %) fra Sydkorea. Kinesiske lithium-ion-batterier indføres toldfrit i Sydkorea i henhold til frihandelsaftalen mellem Kina og Sydkorea.*

*Importen til EU af **friske bananer fra Colombia, Ecuador og Peru samt fra Mellemamerika** blev også overvåget af Kommissionen som krævet i forordning (EU) nr. 19/2013¹³ og (EU) nr. 20/2013¹⁴. I 2023 faldt EU's import af friske bananer fra Colombia og Peru med henholdsvis 2,4 % og 0,2 %, mens importen fra Ecuador steg med 11,3 % i forhold til 2022. Kommissionen vil fortsat foretage regelmæssige analyser af markedssituationen og EU's bananproducenter og om nødvendigt undersøge situationen sammen med medlemsstaterne og de berørte parter.*

Handelen med tjenesteydelser steg, og EU fastholdt et overskud i forhold til både præferencepartnere og resten af verden

EU's handel med tjenesteydelser med præferencepartnere nåede op på 1,2 billioner EUR i 2022 (seneste tilgængelige tal), hvilket svarer til 48 % af EU's samlede handel med tjenesteydelser (2,5 billioner EUR). EU's handel med tjenesteydelser med præferencepartnere steg hurtigere mellem 2021 og 2022 end med partnere uden for frihandelsaftalerne (+27 % mod +20 %). EU's samlede handelsbalance for tjenesteydelser steg i 2022 med 65 mia. EUR sammenlignet med 2021, heraf 52 mia. EUR i handel med præferencepartnere.

På den 13. ministerkonference (MC13) den 27. februar 2024 i Abu Dhabi blev ikrafttrædelsen af den nye **indenlandske regulering af tjenesteydelser**¹⁹ annonceret. Denne regulering blev forhandlet i WTO på et plurilateralt grundlag med EU i spidsen. De nye regler vil lette og forenkle handelen med tjenesteydelser ved at strømline godkendelseskravene og mindske de proceduremæssige hindringer, som virksomheder i hele verden står over for, navnlig mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder. De vil blive anvendt af en stor og forskelligartet gruppe på ca. 70 WTO-medlemmer, der repræsenterer 92 % af verdenshandelen med tjenesteydelser. Aftalen vil bidrage til at nedbringe de omkostninger,

¹⁹ https://www.wto.org/english/tratop_e/serv_e/jsdomreg_e.htm.

der er forbundet med den globale handel med tjenesteydelser, med mere end 120 mia. EUR om året.

Handelsaftaler forbedrer adgangen til offentlige indkøb

Handelsaftaler mellem EU og følgende partnere indeholder bindende bestemmelser om offentlige indkøb: Canada, Det Caribiske Forum (CARIFORUM), Chile, Colombia, Peru, Ecuador, de mellemamerikanske lande, Sydkorea, Georgien, Moldova, Ukraine, Japan, Schweiz, Singapore, Mexico, New Zealand, Vietnam og Det Forenede Kongerige. Kapitlerne i EU's handelsaftaler om offentlige udbud sikrer adgang for EU's tilbudsgivere, varer og tjenesteydelser (herunder bygge- og anlægsarbejder) til tredjelands markeder (dvs. ikke-EU-markeder) på et ikkediskriminerende grundlag. Nogle konkrete eksempler omfatter Colombia, hvor EU-virksomheder var blandt de virksomheder, der nød godt af en samlet kontraktværdi på 16,2 mia. EUR mellem 2019 og 2022, eller Japan, hvor EU-virksomheder øgede deres markedsandel af den samlede kontraktværdi, der blev tildelt udenlandske tilbudsgivere, fra 34 % til 43 % mellem 2019 (datoen for aftalens ikrafttræden) og 2020.

Kommissionen **fortsætter med at overvåge den korrekte gennemførelse af indkøbsforpligtelserne** fra handelspartnere i de årlige specialiserede udvalg for offentlige indkøb. Kommissionen presser f.eks. på for en effektiv gennemførelse af et fælles adgangspunkt med samtidige publikationer på engelsk og japansk i Japan. I forhold til Sydkorea fortsætter Kommissionen drøftelserne om EU-operatørers effektive adgang til kontrakter om højhastighedsjernbaner.

Instrumentet for internationale offentlige udbud, der har været i kraft siden den 29. august 2022, har til formål at åbne tredjelands markeder ved at fjerne de hindringer, som EU's industri står over for i forbindelse med offentlige udbudsprocedurer i udlandet. Den gør det muligt, som en sidste udvej, efter en undersøgelsesfase, at begrænse adgangen til EU's udbudsmarkeder for leverandører fra lande, hvor adgangen til deres udbud er hindret. Som følge af disse bestræbelser indledte Kommissionen den 24. april 2024 den første undersøgelse i henhold til instrumentet for internationale offentlige udbud (ex officio), som vil adressere påståede hindringer på det kinesiske marked for medicinsk udstyr²⁰. Det første formål med undersøgelsen er at fremme dialogen mellem de kompetente myndigheder om afskaffelse af forskelsbehandling i forbindelse med offentlige udbud.

Kommissionen fortsætter med at fremme **gennemsigtighed med hensyn til udbudsmuligheder, navnlig til fordel for SMV'er**, herunder ved at insistere på, at handelspartnere opretter fælles portaler, hvor potentielle tilbudsgivere nemt kan finde alle de nødvendige udbudsoplysninger. Der arbejdes også på at øge bevidstheden om EU's handelspartneres eksisterende forpligtelser inden for offentlige indkøb, navnlig gennem Access2Procurement-værktøjet (yderligere oplysninger findes i afsnit III nedenfor).

²⁰ Se https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202402973, EUT C/2024/2973.

II.2 Fremme af gennemførelsen af EU's bilaterale handelsaftaler

Dette underafsnit indeholder eksempler på, hvordan Kommissionen fremmer og gennemfører forpligtelserne i henhold til bilaterale handelsaftaler.

A. Formidling og fremme af fordelene

Fra hovedsædet i Bruxelles og lokalt i de berørte lande har Kommissionen arbejdet intensivt sammen med medlemsstaterne og interessenterne om at bane vejen for nye EU-handelsaftaler med **New Zealand** og **Kenya** samt den moderniserede aftale med **Chile**. Formidlings- og opfølgingsindsatsen omfatter offentliggørelse af kommunikationsmateriale såsom faktablade, pressemateriale, ofte stillede spørgsmål og opslag på sociale medier samt dialogmøder med civilsamfundet og specialiseret vejledning om særlige aspekter af aftalen. De markedsadgangsdage, der hidtil er blevet afholdt i 15 medlemsstater, blev brugt til at kommunikere om disse aftaler. EU-delegationerne²¹ spillede også en central rolle med hensyn til at støtte denne indsats, og det samme gjorde europæiske netværk såsom Enterprise Europe-netværket (EEN)²².

Hvordan EU øger bevidstheden om nye handelsaftaler

- **Frihandelsaftalen mellem EU og New Zealand – trådte i kraft den 1. maj 2024.** Se den omfattende SMV-vejledning og de ti tematiske og sektorspecifikke foldere²³.
- **ØPA'en mellem EU og Kenya – trådte i kraft den 1. juli 2024.** *Igangværende:* Der blev afholdt ØPA-sensibiliseringsworkshopper i Kenya med det kenyanske handelsministerium, som var rettet mod den private sektor i Nairobi og Mombasa og dialoger mellem Team Europe²⁴, EU's private sektororganisationer og den kenyanske regering vedrørende forretnings- og investeringsklima.
- **Moderniseret handelsaftale mellem EU og Chile – forventes at træde i kraft i første kvartal 2025.** Der er planlagt arrangementer om revisionen af handel og bæredygtig udvikling (TSD) for at tilskynde til dialog mellem alle relevante statslige og ikkestatslige aktører, herunder om energi og råstoffer. Drøftelserne vil omfatte, hvordan bestemmelserne i frihandelsaftalen mellem EU og Chile og aftalememorandummet fra juli 2023 kan gennemføres, herunder medlemsstaternes opfølgende arbejde over for mulige investorer i sektoren.

B. Gennemførelse af markedsadgangsforpligtelser

²¹ Kommissionen/GD TRADE har mere end 200 ansatte i EU-delegationerne på verdensplan og driver særlige handelsafdelinger i mere end 40 lande.

²² Oplysninger om netværket findes her: <https://een.ec.europa.eu/>.

²³ [EU-New Zealand \(europa.eu\)](https://een.ec.europa.eu/eu-new-zealand/).

²⁴ https://international-partnerships.ec.europa.eu/policies/team-europe-initiatives_da.

Forebyggelse og fjernelse af handelshindringer i partnerlande ved hjælp af bilaterale strukturer

Ved at tackle irritationsmomenter eller barrierer for handel og investeringer ved kilden (f.eks. før de bliver nedfældet i love og bestemmelser) øger vi vores chancer for at forhindre eller afbøde negative virkninger på europæisk erhvervsliv.

- Overvågningen af potentielt problematiske initiativer lettes i høj grad af de institutionelle strukturer, der er oprettet gennem bilaterale aftaler. En sådan struktur hjalp EU-delegationen i **Colombia** (Bogota) med at få en potentielt problematisk gennemførelsesforanstaltning om god fremstillingspraksis for alkoholholdige drikkevarer på dagsordenen i underudvalget vedrørende tekniske handelshindringer (TBT) under frihandelsaftalen. Når det colombianske dekret om fjernelse af kravet om certifikater for god fremstillingspraksis er godkendt, vil det fjerne en administrativ byrde, der påvirker EU's eksport til en værdi af over 90 mio. EUR i 2023.
- Overvågning af relevante lovgivningsmæssige og politiske udviklinger i værtslandet ("overvågning af lovgivningen") er afgørende for, at EU-delegationerne kan identificere en potentielt skadelig udvikling. For eksempel samarbejdede EU-delegationen i **Japan** (Tokyo) med EU-virksomheder om at lette byrdefulde standardiserings- og certificeringskrav relateret til sektoren for bundfast havvind i Japan. Den reviderede lov om elektricitetsvirksomheder og de retningslinjer, der blev offentliggjort i marts 2023, giver mulighed for en reduktion af markedsadgangsomkostningerne og en hurtigere godkendelsesproces og fjerner dermed en stor hindring for EU's virksomheder. Tildelingen af visse havvindmølleprojekter til konsortier med deltagelse af industrivirksomheder fra EU afspejler forbedringen af retningslinjerne for udbud, som EU-delegationen i Tokyo samarbejdede med Japan om.
- Diskriminerende krav til fordel for tilbudsgivere fra Paraguay, Brasilien og Argentina truede med at påvirke EU-virksomheder, der deltog i offentlige udbud om vandbehandlingsprodukter i **Paraguay**. Takket være en koordineret indsats fra EU-delegationens og medlemsstaternes side i samarbejde med de relevante myndigheder tilpassede Paraguay referencebetingelserne og forlængede svartiden, så alle interesserede virksomheder kunne deltage. Dette resultat er så meget desto vigtigere i betragtning af, at sektoren nyder godt af 10 mio. EUR i europæiske investeringer under initiativet "Et globalt Europa".

En central udfordring for EU's forebyggende arbejde ligger i at mobilisere de kollektive ressourcer fra Kommissionen, medlemsstaterne og virksomheder, der opererer i partnerlande, til at få adgang til oplysninger om markedsadgangsspørgsmål og træffe koordinerede foranstaltninger efter behov. Kommissionen og medlemsstaterne undersøger derfor praktiske midler til at lette informationsstrømmene mellem EU-delegationer og ambassader i udlandet.

FTA-udvalgene spillede igen en central rolle i at få fjernet hindringer i en række sektorer

- **Landbrug og fiskeri** var igen den sektor, hvor flest hindringer blev fjernet (dvs. 22 ud af i alt 37 fjernede hindringer i 2023). I 2023 blev der gjort fremskridt med hensyn til **regionalisering** med to partnere i Fjernøsten: efter et intensivt engagement i henhold til ØPA'en mellem EU og Japan har **Japan** gjort fremskridt med hensyn til anerkendelsen af EU's regionalisering i forbindelse med højpatogen aviær influenza. Det betyder, at et problem i én region i en medlemsstat eller en del af EU ikke vil føre til blokering af handelen med fjerkræprodukter fra sygdomsfrie områder i overensstemmelse med de regler, der er fastsat i EU-lovgivningen. **Sydkorea** er begyndt at ajourføre bilaterale certifikater, herunder de aftalte regionaliseringsbetingelser, og er ved at opstille en liste over virksomheder, der skal godkendes til eksport af svinekød. I august 2023 begyndte de første forsendelser af svinekødsprodukter fra Tyskland til Korea, efterfulgt af Irland og Frankrig i 2024, i erkendelse af det høje sikkerhedsniveau, der sikres ved hjælp af EU's harmoniserede fødevarerikkerhedskontrolforanstaltninger.
- Den europæiske **farmaceutiske sektor**, som har været udsat for forskelsbehandling i **Vietnam**, et eksportmarked til en værdi af 1,5 mia. EUR, er fortsat i fokus med hensyn til EU's indsats for at lette markedsadgangen for europæiske virksomheder. Ved udgangen af 2022 førte en fælles indsats mellem Kommissionen, EU-delegationen, erhvervslivet og medlemsstaterne til, at Vietnam **ophørte med at forskelsbehandle** EU's regulerende myndigheder og behandlede alle EU-producenter ens. Vietnam har også forlænget *gyldigheden af markedsgodkendelser* indtil udgangen af 2024 for mere end 1 800 importerede lægemidler. Samtidig fortsætter Kommissionen sine bestræbelser på at finde en permanent løsning.
- I **bilindustrien** (som står for 11 % af den europæiske vareeksport) lykkedes det EU at få **Tyrkiet** til at acceptere EU's forskriftsmæssige standarder efter i flere år at have anvendt lovgivning, der diskriminerede mod traktorer fra EU – et eksportmarked til en værdi af 2,5 mia. EUR. Traktorer importeret fra EU var underlagt strengere emissionskrav end traktorer, der fremstilles i Tyrkiet, hvilket gav dem en prismæssig ulempe i forhold til lokalt fremstillede køretøjer. Efter at have behandlet dette spørgsmål med Tyrkiet tilpassede sidstnævnte sin lovgivning om alle typer køretøjer til EU-lovgivningen.
- I mellemtiden er den diskriminerende behandling af kosmetik fra EU, som tegner sig for en eksport til en værdi af 2,2 mia. EUR om året, ophørt gennem yderligere tilpasning af **tyrkisk kosmetiklovgivning** med EU's (EU's liste over forbudte stoffer).

Handelsaftaler som et springbræt til samarbejde på områder af fælles interesse

EU og **Sydkorea** intensiverede deres udvekslinger om **miljø- og klimaspørgsmål** væsentligt inden for rammerne af det EU-finansierede grønne partnerskab med Sydkorea, der blev lanceret i maj 2023. Der er også gjort fremskridt med samarbejdet om foranstaltninger på

sundheds- og plantesundhedsområdet (**SPS**): Kommissionen (GD TRADE og GD SANTE) og det sydkoreanske ministerium for fødevarer- og lægemiddelsikkerhed undertegnede en administrativ ordning om samarbejde om elektronisk SPS-certificering og om SPS-certifikater for eksport fra EU, hvilket yderligere vil lette handelen med flere forarbejdede landbrugsfødevarer.

Samarbejdet med **Canada** under CETA-aftalen gennem det **strategiske partnerskab mellem EU og Canada om kritiske råstoffer** bidrager til at integrere værdikæderne for råstoffer mellem EU og Canada, idet Canada investerer i EU og omvendt. Det strategiske partnerskab giver mulighed for samarbejde om forskning og innovation og for internationalt samarbejde om miljømæssige, sociale og ledelsesmæssige (ESG) standarder og multilaterale initiativer. I juli 2024 blev Canada associeret med søjle II i Horisont Europa²⁵.

I 2023 fortsatte EU og **Andespartnerlandene Colombia, Ecuador og Peru** deres arbejde med at forbedre gennemførelsen af aftalen, herunder gennem samarbejde støttet af EU-projekter og -seminarer, navnlig IP Key Latin America-projektet inden for intellektuel ejendomsret.

I 2023 fortsatte EU, **Ghana, Elfenbenskysten og Cameroun** deres drøftelser om bæredygtighedsspørgsmål, navnlig om kakao, som er en vigtig råvare i de gensidige handelsforbindelser, i forbindelse med de respektive ØPA-udvalg. Det aktive samarbejde fortsatte også inden for rammerne af initiativet vedrørende bæredygtig kakao som en dialog mellem flere interessenter.

C. Fokus på handel og bæredygtig udvikling

I 2023 fortsatte Kommissionen med at behandle resultaterne af sin gennemgang af politikken for handel og bæredygtig udvikling²⁶. Gennemgangen har sat nyt skub i gennemførelsen af forpligtelserne vedrørende handel og bæredygtig udvikling (TSD) i henhold til EU's handelsaftaler.

Kommissionen begyndte at forberede **landespecifikke prioriteter**, der dækkede arbejdsmarkeds-, køns-, miljø-, klima- og civilsamfundsspørgsmål, med **tæt inddragelse af EU's interne rådgivende grupper (DAG'er)**, der blev oprettet under disse aftaler. Disse landespecifikke prioriteter bidrager til udarbejdelsen af detaljerede ladedokumenter om handel og bæredygtig udvikling, der kortlægger prioriteter, samt relaterede samarbejds- og kapacitetsopbygningsprojekter mellem EU og medlemsstaterne.

Efter indsendelsen af den **første TSD-klage** fra en NGO om arbejdstagerrettigheder i minesektoren i Peru og Colombia til Kommissionens centrale kontaktpunkt den 17. maj 2022

²⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/IP_24_3626.

²⁶ Et sammendrag af de vigtigste konklusioner af TSD-undersøgelsen findes også i årsberetningen for 2022 om gennemførelse og håndhævelse: [Register over Kommissionens dokumenter — COM\(2022\) 730 \(europa.eu\)](#).

gjorde bilaterale dialoger med Peru og Colombia i 2023 det muligt at identificere problemer med gennemførelsen af deres respektive arbejdsmarkedslovgivninger, herunder drøftelser med Colombia om fremskridtene med landets arbejdsmarkedsreformer. Men hensyn til TSD-samarbejde med Peru blev der i marts 2024 offentliggjort en liste over tekniske samarbejdsaktiviteter, navnlig om foreningsfrihed, børnearbejde, tvangsarbejde, bekæmpelse af uformelt arbejde og navnlig styrkelse af arbejdstilsynssystemet. Aktiviteterne forventes at blive gennemført i løbet af de følgende år med støtte fra omfattende EU-programmer.

Dette positive resultat viser civilsamfundets vigtige rolle med hensyn til at advare om og overvåge overholdelsen af bestemmelserne om handel og bæredygtig udvikling i tredjelande.

I marts 2024 modtog det fælles kontaktpunkt en *anden formel klage* vedrørende kapitlet om handel og bæredygtig udvikling i frihandelsaftalen mellem EU og Vietnam, som i øjeblikket er under revision.

Fælles udvalg om handel og bæredygtig udvikling var igen det vigtigste redskab til at fremme gennemførelsen af kapitlerne om handel og bæredygtig udvikling i EU's handelsaftaler. Der blev gjort konkrete fremskridt i 2023 med ratificering og gennemførelse af centrale konventioner om arbejdstagerrettigheder og miljøet, hvilket fik partnerlandene til at opgradere deres respektive nationale rammer:

- For *Japans* vedkommende trådte ILO-konvention C105 om afskaffelse af tvangsarbejde i kraft i juli 2023. For *Panamas* vedkommende trådte ILO-konventionerne C129 om arbejdstilsyn (landbrug) og C190 om vold og chikane i kraft i marts 2023. *Canada* ratificerede ILO-konvention C190 (konventionen om vold og chikane) den 30. januar 2023.
- Desuden førte bilaterale drøftelser til, at visse lande overholdt deres forpligtelser vedrørende handel og bæredygtig udvikling og derfor forbedrede deres **nationale rammer for arbejdskraft**. Det gælder f.eks. *Ecuador*, som i december 2023 registrerede den første fagforening for en sektorgren i banasektoren. Deres nationale retlige rammer skal tilpasses i overensstemmelse hermed.
- *Georgien* og *Moldova* gjorde fremskridt **med at opgradere deres indenlandske systemer for arbejdskraft og miljø**. Georgien fortsatte med at styrke arbejdstilsynssystemet gennem nyansættelser, uddannelse og kapacitetsopbygning og ratificerede ændringen af Montrealprotokollen (om gradvis reduktion af hydrofluorcarboner). Moldova tog skridt til at reformere og styrke det statslige arbejdstilsyn og gav det ret til at foretage uanmeldte besøg i visse tilfælde. Efter indgående drøftelser i TSD-udvalget vedtog Moldova også for nylig lovgivning om fluorholdige drivhusgasser.

Som i de foregående år har Kommissionen gjort brug af **udvalg om handel og bæredygtig udvikling** inden for rammerne af EU's handelsaftaler til at inddrage partnere i vigtige elementer af revisionen af handel og bæredygtig udvikling og **styrke samarbejdet om miljø- og klimaspørgsmål** gennem særlige politiske dialoger og grønne alliancer. Eksempel:

- Samarbejdet mellem *EU og Canada* som led i deres grønne alliance, der har til formål at fremskynde samarbejdet om innovative teknologier.
- Samarbejdet mellem *EU og Sydkorea* fortsatte gennem deres grønne partnerskab, der blev lanceret i maj 2023 og dækker handelsrelaterede spørgsmål såsom offshorevind, dekarbonisering af skibsfartsindustrien, cirkulær økonomi og CO₂-grænsetilpasningsmekanismen (CBAM).
- Kommissionen har også fremmet samarbejdet med *Singapore* om teknologier til støtte for den grønne omstilling.
- Samarbejdet med *Japan* om regler for offshorevindkraft²⁷ bidrog til at støtte miljø- og klimadagsordenen under kapitlet om handel og bæredygtig udvikling og fremme energiomstillingen.

De strukturer, der er oprettet under kapitlerne om handel og bæredygtig udvikling, er også de vigtigste fora til at øge partnernes **forståelse af nyligt vedtaget eller foreslået EU-lovgivning** om bæredygtighed. F.eks. afholdt Kommissionen efter det seneste TSD-udvalg med **Andeslandene** straks to opfølgingsmøder med EU's skovrydningsekspert for at behandle detaljerede tekniske spørgsmål vedrørende Andeslandene.

EU finansierer fortsat teknisk samarbejde til støtte for bæredygtighedsmål

I 2023 fortsatte EU ud over samarbejdsprojekter i **Mellemamerika**²⁸ og **Sydøstasien** (f.eks. fase 2 af projektet Trade for Decent Work med et budget på 4 mio. EUR for 2024-2027, som fortsat støtter forbedringen af gennemførelsen af arbejdsstandarder i bl.a. Vietnam) med at finansiere initiativet *Ansvarlig forretningskik for grønne, digitale og modstandsdygtige forsyningskæder i Asien*, der fremmer konvergens og tilpasning på de asiatiske markeder af ansvarlig forretningskik i overensstemmelse med internationalt aftalte principper, der er fastsat i OECD's standarder for ansvarlig forretningskik.

Samarbejde med interne rådgivningsgrupper

Bidrag fra både europæiske og partnerlandenes interne rådgivende grupper, som **overvåger situationen** på stedet i partnerlandene, underbygger Kommissionens holdning, når den følger op på forpligtelserne vedrørende handel og bæredygtig udvikling, som følgende eksempler viser:

Eksempler på bidrag fra interne rådgivende grupper:

- I **Ecuador** blev rapporter fra repræsentanter for civilsamfundet om **vanskeligheder med at registrere en fagforening i banansektoren** taget op af Kommissionen (se afsnit II.2 C ovenfor).
- I **Vietnam** henlede EU's civilsamfundsorganisationer Kommissionens

²⁷ Se også afsnit B ovenfor.

²⁸ <https://www.euroclima.org/en/mapas-2021-en>.

opmærksomhed på situationen for vietnamesiske civilsamfundsorganisationer, der ikke blev anerkendt som fuldgyldige aktører i overvågningen af gennemførelsen af forpligtelserne vedrørende handel og bæredygtig udvikling, hvilket betød, at visse miljøaktivisters eller fagforeningsrepræsentanters menneskerettigheder var i risiko for at blive krænket. EU fortsætter med at følge op på disse spørgsmål, herunder som led i menneskerettighedsdialogen mellem EU og Vietnam.

- Takket være input fra **den interne rådgivende gruppe for EU og Det Forenede Kongerige** kunne Kommissionen identificere og rejse et problem over for Det Forenede Kongerige vedrørende sidstnævntes lov om minimumsserviceniveau, som udgør et tilbageskridt i forhold til arbejdsstandarderne før brexit og påvirker de lige konkurrencevilkår med EU.
- **Den interne rådgivende gruppe for EU og Vietnam** gav oplysninger til EU, så det kunne rejse spørgsmålet om ulovlig handel med tigere.
- Oplysninger fra **den interne rådgivende gruppe for EU og Canada** bidrog til at styrke den fælles arbejdsplan mellem EU og Canada om handel og bæredygtig udvikling og til at prioritere **køn**²⁹ som et fælles emne, der kræver mere dybtgående udvekslinger.

I 2023 sikrede Kommissionen sig løbende **finansiel støtte til de interne rådgivende gruppers arbejde**: Det **projekt til 3 mio. EUR**, som Kommissionen indgik kontrakt om i 2018 til støtte for civilsamfundet inden for rammerne af handelsaftaler, er blevet forlænget til udgangen af 2024 og er ved at blive forlænget yderligere indtil udgangen af 2026.

D. Efterfølgende evalueringer af handelsaftaler som grundlag for gennemførelsesarbejdet³⁰

Evalueringen af EU's frihandelsaftale med **Centralamerika** blev offentliggjort i juni 2023. I overensstemmelse med henstillingerne føres der fortsat drøftelser mellem parterne om økonomiske spørgsmål (bilateral handel, markedsadgang), socialpolitik (f.eks. arbejdstagerrettigheder) og miljø (f.eks. miljøbeskyttelse og forordningen om skovrydning).

Kommissionens evaluering af EU's frihandelsaftaler med Andespartnerne blev offentliggjort i oktober 2023. På grundlag af sine konklusioner vil EU overveje muligheden for en målrettet ajourføring af aftalen i overensstemmelse med sine handelspolitiske mål, navnlig dem, der vedrører bæredygtig udvikling.

I 2023 iværksatte Kommissionen også en **kvalitativ evaluering af frihandelsaftalers indvirkning på centrale miljøfaktorer, herunder klima**. Dette er den første tværgående evaluering, der dækker alle 12 frihandelsaftaler, herunder bestemmelserne om handel og bæredygtig udvikling, der var gældende i 2023. Den endelige rapport forventes at foreligge i november 2024.

²⁹ https://www.international.gc.ca/trade-commerce/trade-agreements-accords-commerciaux/agr-acc/ceta-aecg/CETA_work_plan-AECG_plan_travail-2020-2021.aspx?lang=eng.

³⁰ https://policy.trade.ec.europa.eu/analysis-and-assessment/ex-post-evaluations_da.

I 2024 iværksatte Kommissionen også evalueringer af sine handelsaftaler med **Canada** og **Japan**.

E. Aftaler om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurderinger

Markedsadgang lettes også gennem aftaler om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurderinger. Disse bilaterale aftaler fremmer handelen med varer mellem EU og tredjelande og gavner industrien ved at give lettere adgang til overensstemmelsesvurderinger. På grundlag af de positive virkninger af aftaler om gensidig anerkendelse som et redskab til at lette handelen fortsatte EU i 2023 med at gennemføre de aftaler om gensidig anerkendelse, som det havde indgået med Australien, Canada, Israel, Japan, New Zealand, Schweiz og USA.

I maj 2023 **ajourførte EU og USA deres aftale om gensidig anerkendelse af skibsudstyr** for at afspejle de seneste lovgivningsmæssige og teknologiske ændringer på dette område. EU og USA udvidede også bilaget om gensidig anerkendelse mellem EU og USA om god fremstillingspraksis for lægemidler til at omfatte veterinærlægemidler, således at veterinærlægemidler, der er fremstillet i EU, kan eksporteres og markedsføres i USA, uden at USA skal foretage inspektion af EU-producenter og omvendt.

III. Støtte til små og mellemstore virksomheder til at finde fodfæste i den globale handel

SMV'er er fortsat i fokus i Kommissionens gennemførelses- og håndhævelsesaktiviteter, for at de kan høste fordelene ved EU's handelsaftaler. I dette afsnit beskrives de vigtigste aktiviteter, der blev gennemført i 2023 for at nå dette mål.

A. Opgradering af og opbygning af kendskab til Access2Markets

Opgraderingen af Access2Markets-plattformen, som giver gratis, flersproget information, hvilket er særligt nyttigt for SMV'er, er fortsat i 2023. Det gør det endnu lettere og mere effektivt for europæiske virksomheder at navigere i den komplekse internationale handel.

- **Værktøjet til selvvurdering af oprindelsesreglerne (ROSA³¹)** giver virksomhederne mulighed for at vurdere, om deres produkter opfylder betingelserne for at være omfattet af præferencebehandling i henhold til en EU-handelsaftale. Værktøjet omfatter 31 aftaler, herunder aftalerne med Canada, Det Forenede Kongerige og Japan, samt betingelserne under den generelle toldpræferenceordning. Der foretages i gennemsnit over 14 000 vurderinger hver måned.

³¹ [Sådan bruges værktøjet til selvvurdering af oprindelsesreglerne \(ROSA\) Access2Markets \(europa.eu\).](#)

- **My Trade Assistant for Services and Investment** er et onlineværktøj, der blev lanceret i 2022, og som indeholder praktiske oplysninger om de krav, som EU's tjenesteydere skal opfylde, når de eksporterer til lande uden for EU. Værktøjet konsulteres i gennemsnit 2 000 gange om måneden. Efter en udvidelse i 2023 dækker værktøjet nu mere end 100 servicesektorer såsom erhvervmæssige og liberale tjenesteydelser, finansielle tjenesteydelser, telekommunikationstjenester og transporttjenester i fire lande: Canada, Japan, Schweiz og Det Forenede Kongerige.
- **Access2Procurement** hjælper EU's virksomheder med at fastslå, om et specifikt offentligt udbud er omfattet af en af EU's bilaterale handelsaftaler. I 2023 blev værktøjet konsulteret mere end 480 gange om måneden, idet det blev udvidet til at omfatte USA foruden Canada og Japan. Det Forenede Kongerige vil blive føjet til databasen i 2024.
- **Access2Conformity**, der blev tilføjet i 2023, hjælper EU-eksportører med at identificere, hvor i EU de kan få deres produkters overensstemmelse testet og certificeret, når de eksporterer til tredjelande, som EU har indgået en aftale om gensidig anerkendelse med. Værktøjet dækker i øjeblikket Australien, Canada, Japan, New Zealand, USA og Schweiz.

B. Hjælp til SMV'er for at få mest muligt ud af internationale handelsaftaler

Et vigtigt mål med EU's handelsaftaler er at hjælpe EU's SMV'er med at udvide deres handle med og på udenlandske markeder. Ud over det SMV-specifikke kapitel, der findes i alle de seneste handelsaftaler, fortsatte Kommissionen i 2023 med at opbygge bevidsthed om fordelene ved EU-aftaler i tæt samarbejde med medlemsstaterne og interessenter.

Markedsadgangsdage fandt i 2023 sted i ni medlemsstater (Sverige, Frankrig, Kroatien, Tjekkiet, Italien, Finland, Estland, Spanien og Grækenland), og de bidrog til at øge bevidstheden blandt virksomheder på nationalt og lokalt plan. Markedsadgangsdagene har haft stor deltagelse fra den private sektor med et gennemsnit på 120 deltagere (fysisk og online) og har givet den øverste ansvarlige for håndhævelse af handelsaftaler mulighed for at komme i kontakt med virksomheder og erhvervs sammenslutninger, herunder SMV'er, i en række forskellige sektorer som f.eks. landbrugsfødevarer, bilindustrien, medicinsk udstyr, informations- og kommunikationsteknologi, keramik og tekstilindustrien.

For at støtte sit opsøgende arbejde over for SMV'er intensiverede Kommissionen/GD TRADE sin uddannelse af **centrale formidlere** på europæisk og nationalt plan, f.eks. handelsfremmeorganisationer, europæiske erhvervsorganisationer og -sammenslutninger, herunder SME United eller EuroChambres, så de kan yde praktisk vejledning til SMV'er om anvendelsen af EU's handelsaftaler. Eksempler herpå er Export Management Masterclass, som arrangeres af Trade Promotion Europe, og møder med nationale sammenslutninger,

herunder den svenske virksomhedssammenslutnings SMV-udvalg og den franske Confédération des petites et moyennes entreprises.

EU's særlige SMV-centre i Tokyo (*EU-Japan-Centret for Industrielt Samarbejde*³²) og Beijing (*EU-Kina-SMV-centret*³³) hjalp EU's SMV'er med at navigere på markederne i Asien og Fjernøsten ved at tilrettelægge uddannelse, forretningsmissioner og B2B-arrangementer, udgive rapporter om markedsadgang og yde teknisk bistand til virksomheder. Japan-centret øger også bevidstheden om de fordele og muligheder, som ØPA'en mellem EU og Japan skaber for SMV'er, gennem 23 webinarer om at drive forretning i Japan, med 730 deltagere³⁴. EU-Kina-SMV-centrets team af eksperter tilbyder gratis tjenester, herunder om forretningsudvikling, juridiske oplysninger, standarder, menneskelige ressourcer og uddannelse, hot desking og anden praktisk støtte til SMV'er gennem 34 uddannelseskurser/webinarer i Kina og EU for over 2 000 SMV'er i EU.

At hjælpe EU's SMV'er med at navigere i EU's handelsaftaler og få adgang til tredjelandes markeder er fortsat en af hovedprioriteterne for det EU-finansierede **Enterprise Europe-netværk**³⁵ (EEN).

- Netværkets rådgivere fortsatte med hjælp fra Kommissionen/GD TRADE med at opbygge deres kapacitet til at støtte klienter i at få adgang til fordelene ved EU's handelsaftaler. Netværkets erhvervsrådgivere er i daglig kontakt med SMV'er, der søger vækstmuligheder på markeder i tredjelande. 87 af dem modtog uddannelse i september 2023 om status for EU's handelsaftaler og en opdatering om Access2Markets.
- I løbet af rapporteringsperioden var EEN vært for fire "**FTA-møder**", som samlede mere end 150 EEN-virksomhedsrådgivere og handelseksperter med henblik på praktisk udveksling om konkrete sager, der involverede europæiske SMV'er.
- I 2024 lancerede EEN en række webinarer med titlen "Embracing global markets", som tilbyder SMV'er vigtige markedsoplysninger og information om lovkrav, der kan hjælpe dem med at ekspandere på hurtigt voksende markeder i Asien, Afrika og Nord- og Sydamerika.

³² <https://www.eu-japan.eu/>.

³³ <https://www.eusmecentre.org.cn/>.

³⁴ Succeshistorier om europæiske virksomheder, der kommer ind på det japanske marked, kan findes her: <https://www.eu-japan.eu/eubusinessinjapan/tags/case-study>.

³⁵ Oplysninger om netværket findes her: <https://een.ec.europa.eu/>. Netværket, der er samfinansieret af EU's COSME-program, er aktivt i over 60 lande og samler 3 000 eksperter fra 600 medlemsorganisationer. Dets formål er at støtte små og mellemstore virksomheders internationale aktiviteter.

- Kommissionen støtter indsatsen og delte sin ekspertise om aftaler om gensidig anerkendelse af overensstemmelsesvurderinger.

Konkrete resultater af det arbejde, der er udført af EEN's erhvervsrådgivere, og eksempler på, hvordan de har hjulpet europæiske SMV'er med at udnytte de handelsmuligheder, der er knyttet til frihandelsaftaler, findes på EEN's websted³⁶.

I 2023 fortsatte EU også sit engagement på **multilateralt niveau**. Der blev især gjort en indsats for at omlægge *Global Trade Helpdesk*³⁷ til en omfattende og mere brugervenlig platform for mikrovirksomheder og SMV'er. EU gjorde også store fremskridt med arbejdet med bedste praksis, hvilket førte til lanceringen af to kompendier (om adgang til finansiering for mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder, der ledes af kvinder³⁸ og om særlige bestemmelser for mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder i programmer for autoriserede økonomiske operatører³⁹), som blev lanceret på WTO's MC13 i februar 2024.

IV. Fjernelse af hindringer og løsninger

IV.1 Status og tendenser i 2023

I 2023 blev det globale handelslandskab i stigende grad påvirket af en blanding af igangværende geopolitiske spændinger, økonomiske udsving og ændringer i handelspolitikkerne. Handelsdynamikken blev yderligere kompliceret af en nedgang i verdenshandelen, hvilket afspejler forsigtige og i nogle tilfælde pessimistiske udsigter fra både udviklede økonomier og udviklingslande. De seneste års kriser – navnlig covid-19-pandemien og dens konsekvenser, Ruslands angrebskrig mod Ukraine samt den seneste udvikling i Mellemøsten – har forstyrret de globale forsyningskæder og lagt yderligere pres på de internationale handelsforbindelser. Samtidig har den digitale omstilling taget fart og påvirket handelen med varer og tjenesteydelser forskelligt, samtidig med at de økonomiske virkninger af energiprisstigningerne og den efterfølgende inflation fortsat har kunnet mærkes.

På samme tid har **handelshindringer, der begrænser import**, været stigende. Importrestriktioner, krav om lokalt indhold og diskriminerende praksis og mere generelt foranstaltninger rettet mod imports substitution (f.eks. ikkeautomatiske licenser på en række

³⁶ [Successhistorier | Enterprise Europe-netværket \(europa.eu\)](#).

³⁷ [Global Trade Helpdesk](#).

³⁸ [directdoc.aspx \(wto.org\)](#).

³⁹ [directdoc.aspx \(wto.org\)](#).

importvarer), navnlig i de sydlige nabolande, er ved at blive det foretrukne industripolitiske instrument for nogle af vores partnere.

Blandt de nye hindringer er der fortsat flere **eksportrestriktioner** end importrestriktioner (som følge af pandemien, der påvirker fødevarer, gødning, men også en række vigtige råmaterialer). EU's virksomheder står også over for restriktive eksportforanstaltninger rettet mod (kritiske) råstoffer for at skabe et politisk rum for industriel udvikling og forarbejdning, navnlig i partnerlande i Sydøstasien (f.eks. Indonesiens forbud mod eksport af nikkelmalm) eller Afrika syd for Sahara (f.eks. Ghana, Tanzania eller senest forbuddet mod eksport af lithium fra Namibia og Zimbabwe).

I 2023 blev der i alt **registreret 16 nye hindringer**, hvoraf de vigtigste kategorier er administrative foranstaltninger og toldmæssige hindringer (fire hver), mens tre nye hindringer vedrørte henholdsvis tekniske handelshindringer (TBT) og hindringer på sundheds- og plantesundhedsområdet (SPS).

2023 understregede igen vigtigheden af at **adressere og navigere i handelshindringer og protektionistiske foranstaltninger**, som fortsat er et stort problem. Lande og handelsblokke kæmpede med at finde balancen mellem at beskytte indenlandske industrier og fremme et frit og retfærdigt handelssystem.

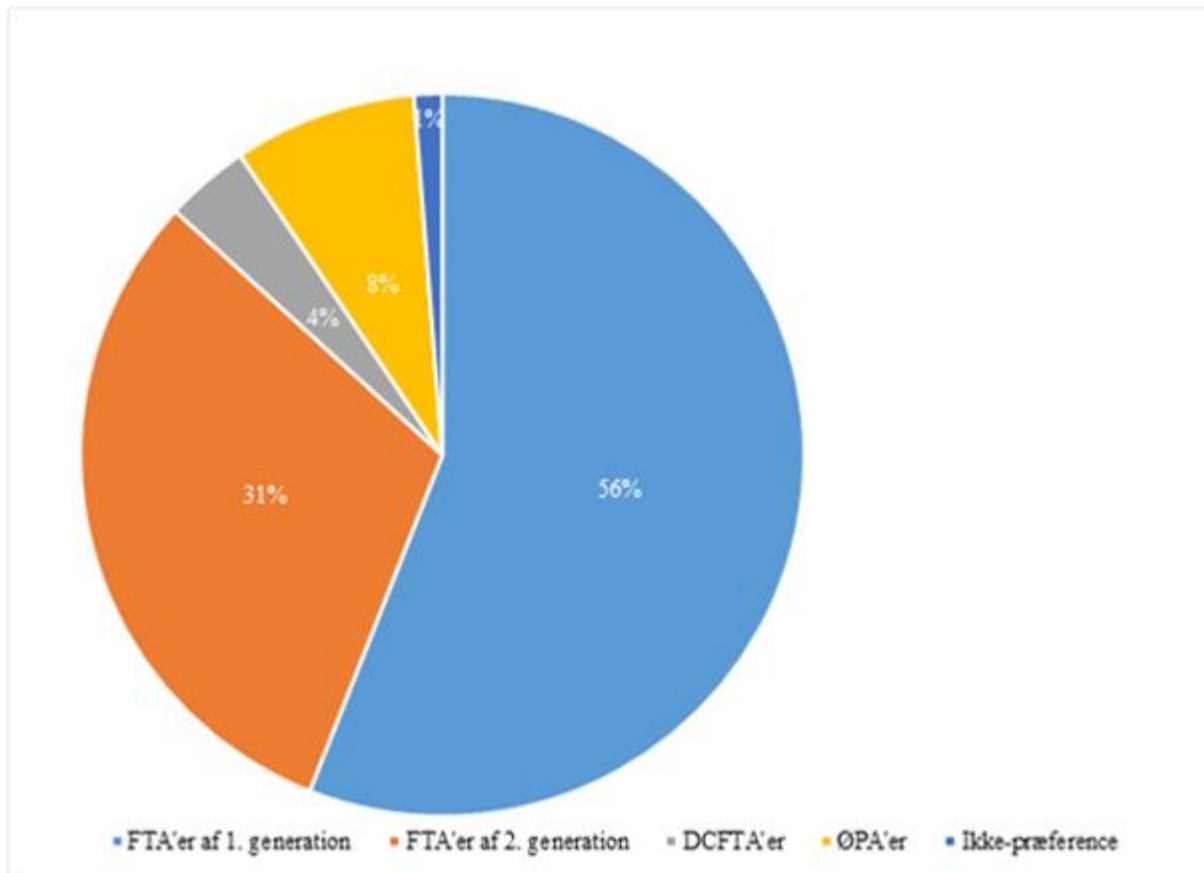
A. Opgørelse af registrerede hindringer for handel og investeringer pr. 31. december 2023

Inden udgangen af 2023 blev der registreret **423 aktive hindringer for markedsadgang** i Kommissionens Access2Markets-database i 62 tredjelande, dvs. 25 færre hindringer end året før, hvor der blev registreret 448⁴⁰. Dette er et resultat af en dobbelt tilgang: aktiv bekæmpelse af eksisterende hindringer samt udførelse af en intern revision for at fjerne forældede hindringer, der ikke længere udgør en udfordring for EU's eksportører.

Figur 3 nedenfor viser procentdelen af hindringer registreret ved udgangen af 2023 pr. aftaletype. Præferencehandelspartnere, navnlig dem med en andengenerationsaftale, havde færre registrerede hindringer end andre handelspartnere, og antallet af langvarige hindringer var også lavere.

⁴⁰ Ved udgangen af 2022 var der 448 hindringer. I 2023 blev der registreret 16 nye hindringer, mens 21 blev fuldstændig fjernet, og 20 blev afregistreret, fordi de var forældet, hvilket førte til et samlet antal på 423 hindringer ved udgangen af 2023.

Figur 3: Procentdel af registrerede hindringer pr. aftaletype

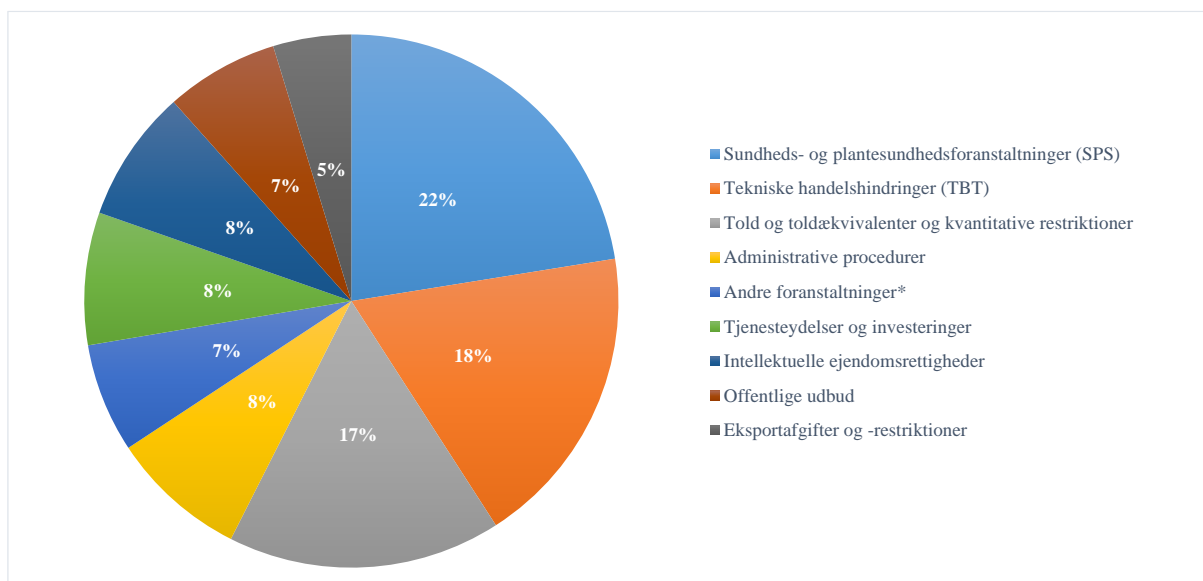
Kigger man på **den geografiske spredning af barrierer** i 2023, blev det højeste antal stadig registreret i **Kina** (33), **Rusland** og **Indien** (32 hver), efterfulgt af **USA** (23) og **Brasilien** (19). Dette afspejler situationen i 2022, bortset fra at Brasilien overhalede Indonesien (17). Desuden omfattede tredjelande med ti eller flere hindringer Tyrkiet (17), Sydkorea (16), Australien (15), Mexico (12), Algeriet (11), Egypten (11) og Malaysia (10).

Ser man på **typer af handelshindringer**, var SPS-foranstaltningerne fortsat den største kategori (95) og tegnede sig for 22 % af alle hindringer. Dette blev efterfulgt af tekniske handelshindringer (78 hindringer) og toldmæssige foranstaltninger og kvantitative restriktioner eller kvoter (70 hindringer). Tilsammen tegnede de tre kategorier sig for 57 % af alle aktive hindringer. I 2023 skete der imidlertid et kraftigt fald i to kategorier, nemlig toldsatser og kvantitative restriktioner (70 i forhold til 79 registreret året før) og "andre foranstaltninger"⁴¹ (28 sammenlignet med 37 registreret ved udgangen af 2022) og et støt fald i SPS-relaterede foranstaltninger siden 2021 (95 sammenlignet med 99 i 2022). Til sammenligning er antallet af eksportafgifter og -restriktioner steget (20 sammenlignet med 16 i 2022).

Antallet af registrerede hindringer i de resterende kategorier forblev relativt stabilt sammenlignet med udgangen af 2022.

⁴¹ Andre foranstaltninger omfatter hindringer i forbindelse med handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter og subsidier og foranstaltninger, der påvirker konkurrencen.

Figur 4: Typer af hindringer i 2023

B. Udviklingen i handels- og investeringshindringer i 2023

I 2023 steg antallet af registrerede nye hindringer igen for første gang siden 2020, selv om antallet fortsat ligger langt under niveauet før covid-19.

Foranstaltningens type	2020	2021	2022	2023
Sundhed og plantesundhed	13	2	3	3
Tekniske handelshindringer	5	6	2	3
Told og toldækvivalenter og kvantitative restriktioner	5	2	3	4
Administrative procedurer	5	1	0	4
Tjenesteydelser og investeringer	4	1	0	0
Andre foranstaltninger ⁴²	4	2	0	0
Intellektuelle ejendomsrettigheder	1	0	2	0
Offentlige udbud	3	2	0	0
Eksportafgifter og -restriktioner	1	0	0	2
Samlet sum	41	16	10	16

De nye typer af hindringer var **administrative procedurer** og **told og toldækvivalenter og kvantitative restriktioner** (fire nye registrerede hindringer for hver type), efterfulgt af

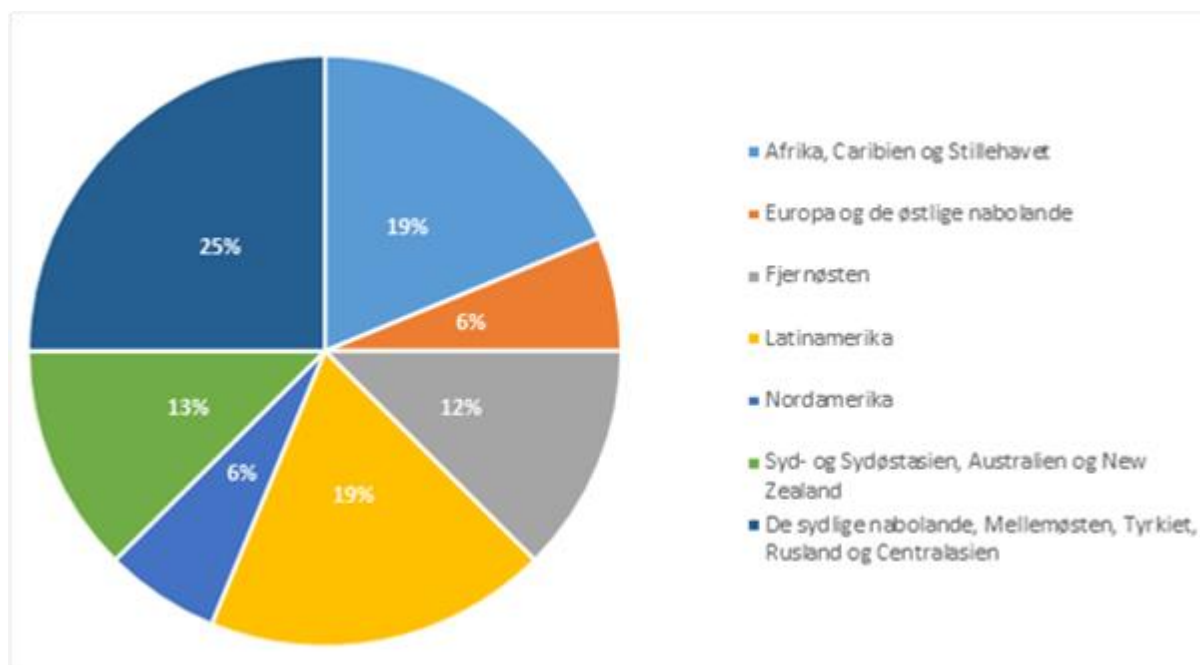
⁴² Andre foranstaltninger omfatter hindringer i forbindelse med handelspolitiske beskyttelsesinstrumenter og subsidier og foranstaltninger, der påvirker konkurrencen.

tekniske handelshindringer (TBT) og sundheds- og plantesundhedsforanstaltninger (SPS-foranstaltninger). I 2023 forblev antallet af nye SPS-hindringer på et relativt lavt niveau (3), ligesom det var tilfældet i 2022 (3) og i 2021 (2).

Som i de foregående år vedrørte de fleste af de nye hindringer **landbrugs- og fiskerisektoren**. Horisontale hindringer, som påvirkede flere sektorer, var også stigende.

Type sektor	Nye hindringer 2022	Nye hindringer 2023
Landbrug og fiskeri	5	4
Horisontale	3	5
Vin og spiritus	1	1
Andre erhverv	1	1
Bilindustrien	0	2
Lægemidler	0	2
Minedrift	0	1
Tjenesteydelser	0	1
I alt	10	16

Figur 5: Geografisk spredning af nye hindringer i 2023

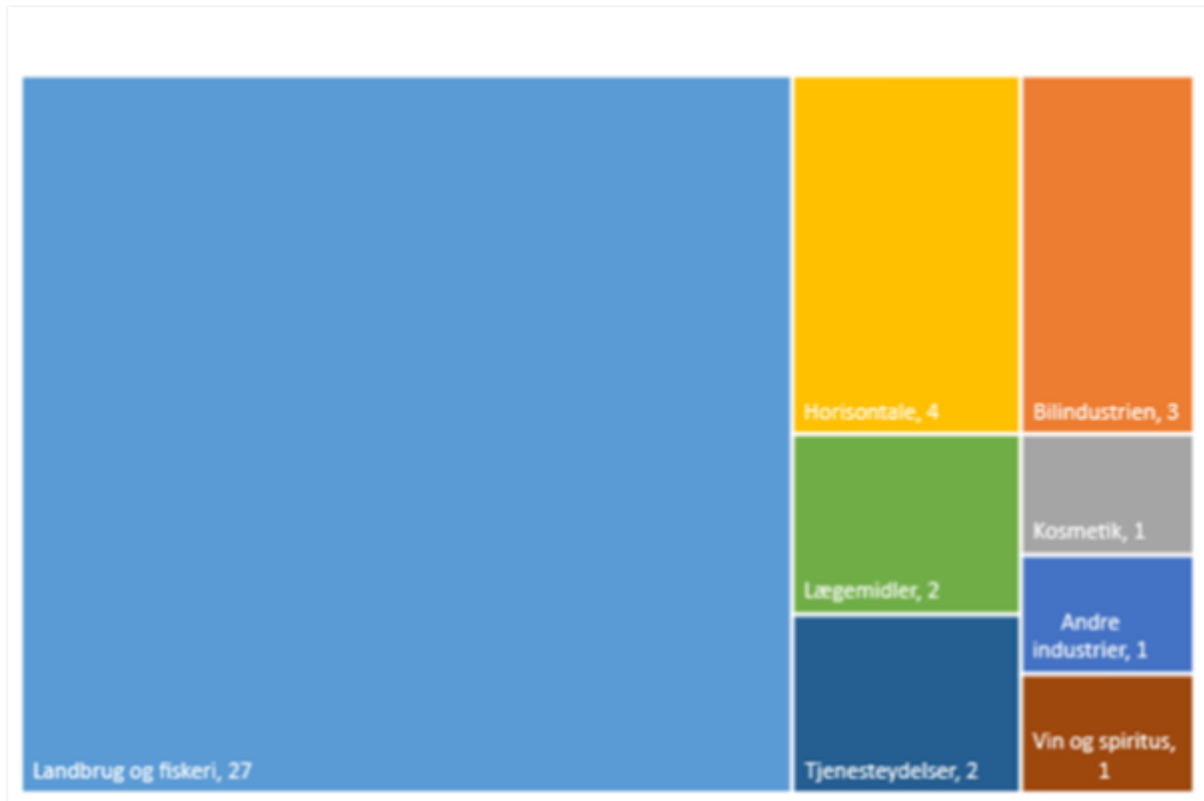
Som i 2022 toppede de sydlige nabolande listen med hensyn til nye hindringer (4), efterfulgt af Latinamerika og Afrika (3), Syd- og Sydøstasien og Fjernøsten (2) og Nordamerika og det europæiske naboskab (1). Dette afspejles også i antallet af klager pr. region (se figur 5).

C. Hindringer fjernet i 2023

I 2023 blev **41** hindringer fjernet i **28 partnerlande**. Der blev anvendt forskellige strategier og instrumenter, herunder diplomatisk engagement og/eller anvendelse af de udvalg, der er nedsat i henhold til **bilaterale handelsaftaler og WTO**.

60 % af de hindringer, der blev fjernet, var i **landbrugs- og fiskerisektoren**. Fire af de fjernede hindringer berørte produkter i mere end én sektor, mens tre vedrørte **bilindustrien**. Dette afspejler stort set situationen i 2022.

Figur 6: Antal fjernede hindringer pr. sektor (2023)

Blandt de afskaffede hindringer **toppede SPS-foranstaltninger (26) igen listen** med en direkte positiv effekt for den europæiske fødevarersektor. Ud over fremskridt inden for **regionalisering med frihandelspartnerne Japan og Sydkorea** (jf. afsnit II.2 ovenfor) var en samordnet indsats mellem Kommissionen, medlemsstaterne og de berørte sektorer drivkraften bag fjernelsen af en række langvarige og særligt skadelige hindringer i en række andre tredjelande.

- For eksempel **stoppede Saudi-Arabien et forbud mod kvæg-, fåre- og gedeprodukter fra alle EU-lande, som var motiveret af BSE** (bovin spongiform encephalopati), og som havde været i to årtier, mens **Kina** efter mere end 20 år endelig ophævede lignende restriktioner for oksekød fra Belgien og Polen. Kina er fortsat verdens største eksportmarked for oksekød, navnlig udbenet oksekød fra dyr under 30 måneder.

- **Indonesien ophævede uforholdsmæssigt høje gebyrer og afgifter** opkrævet på import fra EU ved at indføre en gennemsigtig og retfærdig gebyrstruktur for karantænetjenester, der er i overensstemmelse med internationale standarder. Dette gavner direkte EU's eksport af landbrugsfødevarer til Indonesien til en værdi af 950 mio. EUR om året. Eksportører af landbrugsprodukter til **Colombia**, et eksportmarked til en værdi af 737 mio. EUR om året, har draget fordel af afskaffelsen af **for høje gebyrer for risikovurderinger** af animalske og vegetabiliske produkter fra EU, som hver beløb sig til op til 3 000 EUR.
- Der blev også gjort fremskridt med hensyn til forsinkelser i behandlingen af ansøgninger om markedsadgang fra de enkelte medlemsstater. Efter flere år hilses slovakiske mejeriprodukter nu velkommen i **Sydkorea**, ligesom franske babykiwier hilses velkommen i **USA** og franske svinekødsprodukter i **Australien**. Ofte tager disse procedurer ikke hensyn til, at lovgivningen om SPS-spørgsmål er harmoniseret på EU-plan.

Seks af de hindringer, der blev fjernet, var **tekniske handelshindringer (TBT)**, mens to vedrørte **tilknyttede toldsatser og toldækvivalenter og kvantitative restriktioner**.

- Restriktive regler for mærkning af fødevarer i **Peru** blev fjernet. Efter drøftelser i TBT-underudvalget mellem EU og Andeslandene ændrede Peru sin lovgivning for at tillade anvendelse af selvklæbende mærkning på fødevarer på ubestemt tid. Dette er en stor lettelse for EU's eksportører af forarbejdede fødevarer og ikkealkoholholdige drikkevarer til Peru, et marked til en værdi af 140-180 mio. EUR om året.
- **Argentina** afskaffede systemet med ikkeautomatiske importlicenser – en af de længste hindringer for markedsadgang for EU-virksomheder i Argentina. Medlemsstaterne rapporterer allerede, at importen ind i landet sker meget mere gnidningsløst med det nye system.
- Europa-Kommissionen, **den japanske regering** og den private sektor lykkedes med at afhjælpe et problem forårsaget af yderligere krav, der påvirkede importen af veterinærprodukter, navnlig RFID-læsere (radiofrekvensidentifikationsudstyr).

I forbindelse med håndteringen af handelshindringer arbejder Kommissionen tæt sammen med medlemsstaterne og EU's interessenter. Dette sker inden for rammerne af partnerskabet for markedsadgang, som fortsat er en central del i strategien for bekæmpelse af hindringer. Partnerskabet samler regelmæssigt Kommissionen, medlemsstaterne og EU's erhvervssammenslutninger i forskellige sammensætninger. Rådets handelspolitikudvalg tager regelmæssigt stilling til gennemførelses- og håndhævelsesspørgsmål, herunder landespecifikke hindringer, for at sikre det nødvendige drive, udstikke kursen og udvikle en fælles forståelse mellem Kommissionen og medlemsstaterne af, hvad der skal gøres, og hvor indsatsen bør koncentrerer.

Partnerskabets arbejde før og under denne Kommissions mandatperiode har i betydelig grad **frigjort EU's eksport**. Overordnet set viste den økonometriske analyse fra GD TRADE, at eksporten fra Den Europæiske Union i 2023, efter at en række hindringer var blevet fjernet i perioden 2018 til 2022, var 6,2 mia. EUR højere, end den ville have været, hvis hindringerne stadig havde eksisteret.

IV.2 Bilateral og multilateral håndhævelse af handelsforpligtelser: bilæggelse af tvister

Selv om de fleste hindringer fortsat håndteres gennem bilateralt samarbejde med handelspartneren via frihandelskomitéer eller -udvalg i WTO, er det fortsat nødvendigt i nogle tilfælde at gå over til formelle tvistbilæggelsesprocedurer, enten i henhold til en bilateral aftale eller i WTO. I den forbindelse er det fortsat **afgørende at bevare muligheden for at få tvister afgjort** mellem parterne.

Navnlig gælder det, at **den midlertidige ordning for appel og voldgift med flere parter** (MPIA) samt "ad hoc"-appelvoldgiftsaftaler har bidraget til at bevare afgørelsen af tvister i WTO på trods af USA's blokering af udnævnelser til WTO's appelorgan siden 2019. Med Filippinernes tiltrædelse i maj 2024 er 54 af de 164 WTO-medlemmer nu dækket af de 26 MPIA-deltagere. Den første MPIA blev udstedt i december 2022 i DS591 i en sag anlagt af EU (*Colombia – Frosne pomfritter*).

Tvistbilæggelse er – selv om den tager sin tid – fortsat en vigtig vej for EU's håndhævelsesindsats. Det er en veletableret og regelorienteret måde at løse tvister på uden unødvendig politisering. Ved at styrke retsstatsprincippet gør tvistbilæggelsessystemet også handelssystemet mere sikkert og forudsigeligt.

EU indledte ingen nye offensive sager i 2023, men der blev lanceret to nye sager i juni 2024:

- Den 14. juni 2024 indledte EU en **bilateral tvistbilæggelsessag** mod Algeriet i henhold til associeringsaftalen mellem EU og Algeriet⁴³ og anmodede om konsultationer med de algeriske myndigheder for at imødegå en række restriktioner på EU's eksport og investeringer, herunder bl.a. et importlicenssystem, der har virkning som et importforbud, subsidier, der er betinget af anvendelse af lokale input til bilproduktion, et loft over udenlandsk ejerskab for virksomheder, der importerer varer til Algeriet, og et importforbud mod keramik og marmor. Ved at indføre disse handelsbegrænsende foranstaltninger, der har været i kraft siden 2021, overholder Algeriet efter EU's opfattelse ikke sine handelsliberaliseringsforpligtelser i henhold til associeringsaftalen mellem EU og Algeriet.
- Den 26. juni 2024 anmodede EU om **tvistbilæggelseskonsultationer** ved WTO vedrørende **Taiwans** anvendelse af kriterier for lokalt indhold i forbindelse med offshorevindenergi projekter (DS625, *Taiwan – offshorevind*). Efter EU's mening er Taiwans kriterier for lokalt indhold og tildelingskriterier i auktioner for tildeling af energikapacitet til havvindmølleparker ikke i overensstemmelse med landets WTO-forpligtelse til ikke at diskriminere mod importerede varer og tjenesteydelser.

I løbet af rapporteringsperioden **fortsatte EU-siden også med at udnytte retshåndhævelsen** og har været i stand til at opnå fritagelse i en række tilfælde. I sag DS583 (*Tyrkiet – pharma*)

⁴³ <https://circabc.europa.eu/ui/group/09242a36-a438-40fd-a7af-fe32e36cbd0e/library/46ce9fe8-838a-4d71-8dde-9f4cd9976d3e/details?download=true>.

har WTO-tvisten haft succes med at omgøre Tyrkiets politikker for lokalisering og prioritering af farmaceutiske produkter.

Samtidig betyder det at vinde en sag ikke altid, at den restriktive foranstaltning eller politik fjernes med det samme. I nogle tilfælde kan partnerlandene anvende forhalingstaktikker eller træffe foranstaltninger, der ikke resulterer i en reel overholdelse. I et sådant scenarie vil Kommissionen tage de nødvendige skridt til at forsvare EU's interesser (dvs. indlede overensstemmelsesprocedurer eller endda overveje gengældelsesforanstaltninger) for at opretholde presset for at få hindringerne fjernet. Dette er tilfældet for DS591 (*Colombia – frosne pomfritter*) og DS577 (*USA – modne oliven*), hvor der blev iværksat overensstemmelsesprocedurer (se oplysningerne i afsnit I.1 ovenfor).

Endelig fortsatte Kommissionen sine bestræbelser på at **sikre fuld gennemførelse af panelafgørelser** i EU's favør. Til det formål udnytter den fuldt ud de muligheder, som WTO's tvistbilægelsesordning og EU's styrkede **håndhævelsesforordning** giver⁴⁴. EU har for nylig været udsat for en blokering af den endelige afgørelse af tvister inden for WTO-systemet, f.eks. sag DS592 (*Indonesien – nikkelmalm*), hvor Indonesien har appelleret til den ikke-fungerende WTO-appelinstans, og sag DS582 (*IKT Indien – told på IKT-produkter*), hvor Indien ligeledes har appelleret efter næsten et års indsats for at finde en løsning. I 2023 iværksatte Kommissionen en første offentlig høring om den mulige anvendelse af håndhævelsesforordningen over for Indonesien, og den overvejer at anvende passende og forholdsmæssige modforanstaltninger, mens drøftelserne med landet om en mulig løsning er i gang.

IV.3 Det fælles kontaktpunkt

Det **fælles kontaktpunkt** fortsatte med at levere en fælles platform og one-stop shop, forenkle processen for interessenters indberetning af hindringer til Kommissionen og iværksætte en effektiv proces til vurdering af klager. Fremskridtene i 2023 understreger EU's engagement i at fremme målene om fair handel og bæredygtighed gennem strømlinede processer og øget inddragelse af interessenter.

Fælles kontaktpunkt Hvordan fungerer det?

Klager kan indsendes ved at udfylde de relevante **onlineformularer** (én for markedsadgangsspørgsmål og én for TSD/GSP-relaterede spørgsmål), som er tilgængelige på Access2Markets⁴⁵. Disse formularer har til formål at give GD TRADE tilstrækkelige oplysninger til at foretage en indledende vurdering af den pågældende sag og tage stilling til en passende opfølgning. I december 2023 reviderede og forenkede Kommissionen/GD TRADE de operationelle retningslinjer for det fælles kontaktpunkt yderligere⁴⁶ og udarbejdede en vejledende tidsplan på 120 arbejdsdage for behandling af klager vedrørende handel og bæredygtig udvikling. Der gives også præciseringer på møder med potentielle

⁴⁴ eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32021R0167.

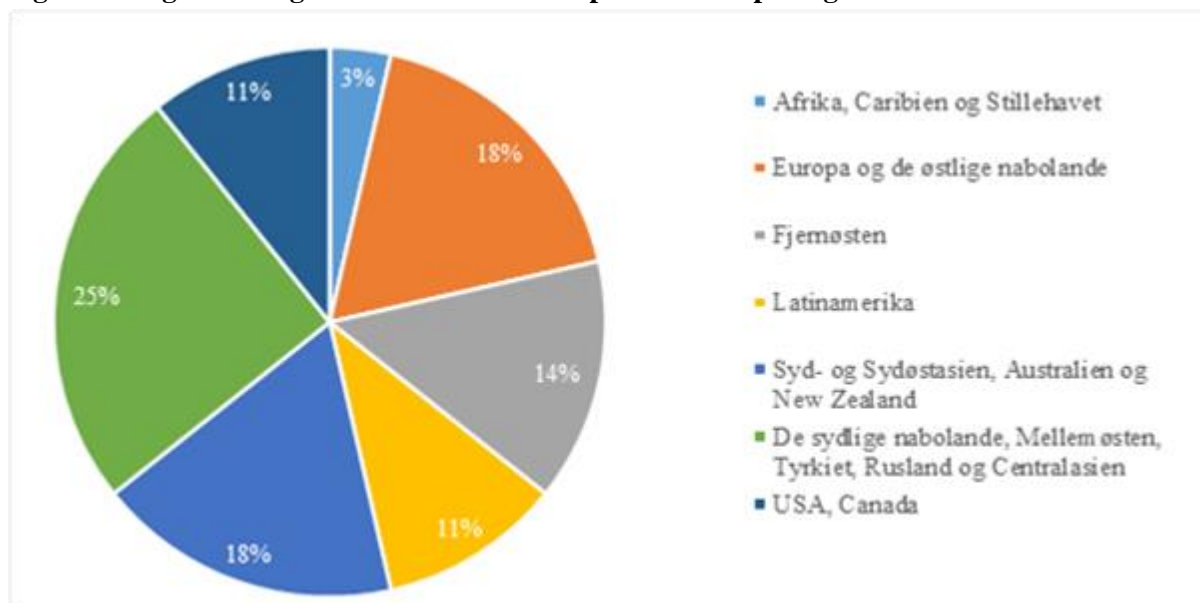
⁴⁵ <https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/contact-form>.

⁴⁶ https://trade.ec.europa.eu/access-to-markets/en/form-assets/operational_guidelines.pdf.

klagere forud for indgivelsen og på efterfølgende møder, når der er modtaget en klage. Kommissionen kan også indlede en undersøgelse af egen drift for at forfølge sager.

Som vist i figur 7 nedenfor modtog det fælles kontaktpunkt klager over hindringer i 20 partnerlande, der dækker alle geografiske regioner. I overensstemmelse med den tendens, der blev konstateret i 2022, vedrørte en fjerdedel påståede handelshindringer i det sydlige naboland (syv hindringer), hvilket udgør et fald fra 33 % i 2022. Næsten en femtedel af hindringerne opstod i henholdsvis Syd- og Sydøstasien og Europa og de østlige nabolande, og disse tre områder tegnede sig for 61 % af alle modtagne klager.

Figur 7: Klager modtaget af det fælles kontaktpunkt i 2023 pr. region

I 2023, som var dets **tredje hele år** i drift, modtog **det fælles kontaktpunkt** 28 eksterne klager fra EU-interessenter. Langt størstedelen (24) blev indgivet af EU-virksomheder; 16 klager blev indgivet af EU-virksomheder, seks af europæiske brancheorganisationer og to af nationale brancheorganisationer. De resterende to klager blev indgivet af medlemsstaterne. Desuden begyndte Kommissionen af egen drift at undersøge to klager.